

De bedieningskast met bovenop de kenmerkende rode lamp.

Close-up van het meldingscherm. Deze koe heeft een verhoogde activiteit. Let ook op de cijfertoetsen.

De antenne die in de stal hangt. Vaak wordt deze antenne geplaatst in de terugloopgang van de melkstal of boven een waterbak.

De binnenkant van de transponder. Te zien zijn de blauwe batterij, de witte bewegingssensor en leds voor infrarood dataverkeer.

Milkline Heatime

Tochtdetectiesysteem dat werkt

Koeien laten niet altijd hun tochtigheid zien. Soms mis je die gewoon.

Milkline levert daarom het Heatime tochtigheidsdetectiesysteem dat

Semex in Nederland importeert. Wij spraken met de gebruikers.

Tekst en foto's: Job van den Crommert

Heatime signaleert tochtige koeien door de activiteit te meten.

Het gebruikt hiervoor een zelf ontwikkelde activiteitsmeter die met een halsband aan de koe bevestigd wordt. De activiteitsmeter heeft een eigen halsband, het is niet mogelijk om de meter te bevestigen aan de halsband die de koe al draagt. Dit heeft te maken met bewegingen die de meter kunnen verstoren. De halsband bevat naast de activiteitsmeter een gewicht om de halsband in de juiste positie te laten hangen. Ook is de halsband voorzien van een snelsluiting die met een speciale sleutel eenvoudig te ontgrendelen is. Semex adviseert een halsband voor eenderde van de melkveestapel. Als een koe drachtig verklaard is, heeft de

halsband immers geen functie meer. De transponder heeft een eigen batterij en slaat de gegevens over de bewegingen of activiteit van een koe op over een interval van twee uur. De gegevens die in de transponder opgeslagen zijn, worden via een infraroodsysteem doorgestuurd naar de procescomputer. Hiervoor gebruikt het systeem antennes die op verschillende plaatsen in de stal bevestigd kunnen worden. Een veel voorkomende plaats is de terugloopgang van de melkstal. Elke keer als een koe de antenne passeert, worden de gegevens uitgelezen. De gegevens kunnen maximaal 24 uur opgeslagen worden in de transponder, eventuele weidegang is dus geen probleem. De antenne is via een kabel verbonden met de procescomputer

| Technische gegevens

Capaciteit

Een systeem kan aangesloten worden op vier antennes en 600 transponders.

Opties

Koppeling met pc met Milkline-software. Alarmmelding doorschakelen naar telefoon, spraak- of tekstbericht. Automatische selectiepoorten.

Prijs

De basisprijs voor 100 melkkoeien, bedraagt 5.500 euro exclusief btw. Daarvoor krijg je 30 transponders, een bedieningskast en een antenne.

Landbouwbedrijf Ormel uit Bruinehaar werkt sinds februari dit jaar met Milkline Heatime. De 100 melk-koeien produceren gemiddeld 9.700 liter, de tussen-kalftijd bedraagt 435 dagen.

“Je bent actiever met tochtdetectie bezig.”

Gebruiksgemak ★★★★★

“De kast heeft een eenvoudige bediening en er is geen aparte pc voor nodig. Het halsbanden wisselen is met behulp van het bijgeleverde gereedschap een peulenschil.”

Werkkwaliteit ★★★★★

“De gegevens worden goed uitgelezen en de instellingen van de bedieningskast goed uitgevoerd. Ik schat dat 95 procent van de tochtigheden gezien worden door de Heatime. Ook koeien met een verlaagde activiteit worden goed opgemerkt.”

Technische kwaliteit ★★★★★

“In dit halfjaar hebben we gelukkig nog geen storingen of problemen gehad. Er is wel een halsband gesneuveld, maar dat kwam doordat er een voermengwagen overheen is gereden.”

Prijs-kwaliteitsverhouding ★★★★★

“De Heatime is een heel goed managementinstrument, het geeft je zekerheid over de tochtigheden van de koeien en daardoor een stuk rust. Problemen rond vruchtbaarheid kosten geld en met Heatime kunnen we deze problemen deels oplossen. Het systeem is dus zijn geld waard.”

Maatschap Weersink uit Bergentheim (Ov.) heeft voor de veestapel van 125 melkkoeien een Heatime-systeem in gebruik. De tussenkalftijd is gedaald van 411 naar 378 dagen.

“Een dag langere tussenkalftijd kost ons 15 euro per koe per jaar.”

Gebruiksgemak ★★★★★

“De informatie is eenvoudig te vinden. Het systeem geeft een periode van 60 dagen weer en dus ook de cyclus van de koe. Het is jammer dat je de kalfdatum niet in kunt voeren om zo direct te bepalen of de koe geïnsemineerd moet worden.”

Werkkwaliteit ★★★★★

“Het opsporen van tochtigheid gaat heel goed. Valse meldingen komen zelden voor. Ondanks de makkelijke sluiting van de halsband is het wisselen van de banden een extra handeling. Alle koeien een halsband omdoen kan, maar is prijzig.”

Technische kwaliteit ★★★★★

“Ik werk met het systeem sinds vorig jaar oktober en heb geen onderhoud gehad. De service is prima, er worden geen kosten in rekening gebracht bij een bezoek voor uitleg of onderhoud.”

Prijs-kwaliteitsverhouding ★★★★★

“De tussenkalftijd op ons bedrijf is fors gedaald, evenals het percentage afvoerkoeien door vruchtbaarheidsproblemen. Het financiële voordeel dat dit oplevert voor ons bedrijf maakt dat het systeem zich binnen twee jaar heeft terugverdiend.”

Maatschap Klessens-de Kruif uit het Brabantse Hooge Mierde gebruikt sinds 2010 Heatime voor haar 94 melkkoeien. Sinds de installatie daalde de tussenkalftijd van 435 naar 410 dagen.

“Een ideaal systeem in combinatie met weidegang.”

Gebruiksgemak ★★★★★

“Heatime is eenvoudig te bedienen en te installeren. De instellingen zijn door Semex al gedaan. Iedereen bedient de Heatime met gemak, zelfs onze zaterdaghulp.”

Werkkwaliteit ★★★★★

“Wij gaan blindelings af op het signaal van Heatime: koeien die we zelf niet tochtig zien, ziet Heatime wel. Ook koeien die te weinig activiteit vertonen pikt Heatime er goed uit. Dat is handig omdat we vanwege onze akkerbouwtaak en de weidegang van de koeien niet constant tussen de koeien zitten.”

Technische kwaliteit ★★★★★

“We hebben nog geen storing of onderhoud gehad. Het systeem oogt degelijk en wij verwachten dan ook geen hoge onderhoudskosten.”

Prijs/kwaliteitverhouding ★★★★★

“Ik denk dat het systeem zijn geld oplevert: wij schatten in dat we door Heatime twee koeien per jaar minder af hoeven te voeren vanwege vruchtbaarheidsproblemen. Ook een verkorte tussenkalftijd levert geld op. Een nadeel vind ik dat de batterij in de halsband niet te vervangen is.”

Rapport *

Gebruiksgemak	★★★★★
Onderhoud	★★★★★
Werkkwaliteit	★★★★★
Prijs-kwaliteitsverhouding	★★★★★

*) gemiddelde

slecht ★★★★★ onvoldoende ★★★★★ matig ★★★★★
voldoende ★★★★★ goed ★★★★★ zeer goed ★★★★★

die zich in de bedieningskast bevindt. De procescomputer analyseert de gegevens en maakt een gemiddelde of nullijn van de activiteit. Dit gemiddelde geeft een waarde aan de activiteit van alle koeien. Op deze manier wordt voorkomen dat een verandering van buitenaf, zoals een andere melker, invloed heeft op een verhoogde activiteit van een individuele koe. Als de activiteit

van een koe afwijkt van het gemiddelde, komt de desbetreffende koe op een attentielijst te staan. Zowel een afwijking naar boven als naar beneden kan opgemerkt worden. Als er een nieuwe attentie bijgekomen is, gaat er op de bedieningskast een rode lamp branden en klinkt er desgewenst een geluidssignaal. De veehouder kan zelf instellen vanaf welke waarde de

bedieningskast een melding geeft en dus de rode lamp aangaat. De rode lamp blijft na een melding gedurende 24 uur branden, tenzij de veehouder de melding opmerkt en deze wegdrukt op de bedieningskast. Het systeem werkt volledig onafhankelijk van andere elektronica in de stal. Er hoeft dus geen pc aanwezig te zijn om Heatime te laten functioneren. Het enige noodzakelijke is een aansluiting op de netspanning. Uiteraard is een koppeling naar het managementprogramma een optie, maar weinig melkveehouders kiezen hiervoor.

‘Plug and play’

Omdat het een standalonesysteem betreft, is de installatie van het complete systeem eenvoudig te doen. Als de antenne(s) op de goede plek hangen en de kabels naar de bedieningskast lopen, is het slechts een kwestie van kabels inpluggen en zorgen voor netspanning op de bedieningskast. De standaardinstellingen voldoen in de meeste gevallen, achteraf aanpassen is altijd mogelijk. De bedieningskast geeft

de informatie over de activiteit van de koeien weer in de vorm van een grafiek. Zo is bij een eventuele tochtigheid eenvoudig de cyclus van de koe te checken. Verdere gegevens over de koeien ontbreken echter. Zo geeft dit systeem geen afkalfdatum of aantal inseminaties weer. Een enkele gebruiker ervaart dit als een minpunt. De cijfers op de bedieningskast zijn enigszins raar gerangschikt, blindelings bedienen zit er niet in. De gebruikers roemen de bediening om zijn eenvoud: de menustructuur is goed te begrijpen en logisch ingedeeld. Zelfs invalkrachten of onervaren gebruikers kunnen goed met de Heatime werken. Gebruikers geven wel aan dat het belangrijk is om zowel de attentielijst van koeien met een verhoogde activiteit als die met een verlaagde activiteit te checken als de rode lamp brandt. Die gaat immers uit nadat een van de twee lijsten bekeken is.

Halsbanden

Over de halsbanden zijn de gebruikers

over het algemeen positief. Het wisselen gaat eenvoudig en er is vertrouwen in de duurzaamheid van de halsbanden. Het wisselen van halsbanden tussen koeien is niet noodzakelijk, maar wordt in de praktijk veel gedaan door de vrij forse aanschafprijs van een enkele halsband. Het wordt als een nadeel ervaren dat de batterij niet te vervangen is en dus bij een lege batterij de gehele activiteitsmeter vervangen moet worden. Milkine geeft een verwachte levensduur van acht jaar voor de halsbanden. Dit is echter sterk afhankelijk van de frequentie van gegevensuitwisseling tussen de activiteitsmeter en antenne. Semex hanteert een garantietermijn van acht jaar voor de halsbanden.

Kortom

Over de werking van het systeem zijn alle gebruikers meer dan positief. Het Heatime-systeem pikt de tochtigheden van de koeien er nagenoeg allemaal uit. Gebruikers geven aan dat het zelfs vaak voorkomt dat de Heatime een verhoogde activiteit opmerkt

voordat een koe daadwerkelijk staande tocht laat zien. De bedrijven die al langere tijd met Heatime werken zien dan ook een verbetering van de vruchtbaarheidsresultaten vergeleken met hun oude situatie. □

| Plussen en minnen

Plus

- + Goede service
- + Betrouwbaar systeem
- + Gebruiksvriendelijk

Min

- Niet verwisselbare batterij van de transponder
- Indeling van de cijfers op de bedieningskast
- Door vrij forse prijs van de halsbanden, is banden wisselen noodzakelijk

De halsband. Het gewicht zorgt ervoor dat de transponder altijd in de juiste positie hangt.

Voor een goede werking is het van belang dat de transponder altijd aan de linkerkant hangt.